

Parlamentul
Republicii Moldova

DBY-07 nr. 41
16 februarie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (nr. 16 din 02 februarie 2023)

Direcția generală juridică a examinat în mod prioritar proiectul de lege sus-menționat în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele:

I. Constatări generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea nr. 43/2023, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, fiind astfel incidente prevederile art. 72 din Constituția Republicii Moldova.
3. Domeniul de intervenție al proiectului îl constituie modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, și are drept obiectiv îmbunătățirea și consolidarea cadrului juridic național cu incidență în domeniul eficienței energetice, care se răsfrânge asupra tuturor sectoarelor economiei naționale, în special cele de consum.
4. Scopul principal al proiectului este transpunerea parțială la nivel național a Directivei (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L328/210 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.
5. Proiectul de lege a fost elaborat în contextul angajamentelor Republicii Moldova prin aderarea la Tratatul Comunității Energetice și are obligația transunerii versiunii revizuite a Directivei (UE) 2012/27/UE privind eficiența energetică.
5. Potrivit Notei informative, proiectul de lege își propune abordarea următoarelor probleme identificate la zi în domeniu:
  - introducerea obligativității elaborării unui plan național integrat privind energia și clima până în anul 2030;
  - reglementarea activităților din sectorul energetic în scopul protecției mediului și climei;
  - introducerea unor norme clare cu privire la economiile de energie primară;
  - introducerea unui sistem informațional modern;

- introducerea unor clarități cu privire la politicile de promovare și încurajare a economiilor de energie și a introducerii unei scheme de obligații de eficiență energetică;
- reguli privind contorizarea gazelor naturale, energiei electrice, încălzirii, de preparare a apei calde menajere, răcirii, etc.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege cu prevederile legislației în vigoare și respectarea normelor de tehnică legislativă

1. Pornind de la principiile și regulile de elaborare a actelor normative, ținem să precizăm că textele de modificare introduse într-o lege, trebuie să se încadreze în actul modificat făcând corp comun cu acesta. Astfel, toate modificările introduse prin proiectul de lege se vor încadra în unitatea de concept al Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Potrivit art. 44 alineatele (3) și (4) din Legea nr. 100/2017, clauza de armonizare a proiectului de lege este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu sigla "UE" și indică tipul, numărul și denumirea oficială a actelor Uniunii Europene care se transpun în actul normativ, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care au fost publicate actele respective, precum și măsura în care acestea sînt transpuse. Este esențial de menționat că proiectul de lege, în redacția prezentată cuprinde atît modificări la clauza de armonizare a Legii nr. 139/2018 prin completarea acesteia cu Directiva (UE) 2018/2002, cît și clauza de armonizare propriu zisă. Avînd în vedere că armonizarea legislației naționale cu legislația UE este un exercițiu de continuitate, întru evitarea dublării normelor cuprinse în clauza de armonizare, considerăm necesar abordarea potrivit tehnicilor legislative deja existente, în sensul indicării sursei de publicare a Directivei (UE) 2018/2002.

2. Cu referire la amendarea art. 1 al Legii nr. 139/2018 ce reglementează scopul legii, ținem să precizăm că din redacția formulată de autor se înțelege conferirea unui caracter temporar al Legii. Chiar dacă aceasta corespunde cu norma cadrului european prin care a fost transpusă, atenționăm că art. 1 alin.(1) din Directiva (UE) 2018/2002 de modificare a Directivei 2012/27/UE, prevede și *deschiderea căilor pentru viitoarele creșteri ale eficienței energetice după aceste date* (în speță, de cel puțin 32,5 % pentru anul 2030). Mai mult ca atît, potrivit prevederilor Legii nr. 100/2017 de la art. 47 alin.(3) pentru actele normative cu caracter temporar, în dispozițiile finale se indică și perioada de aplicare sau data de încetare a aplicării actului normativ. Prin urmare, redacția propusă la **Art. I pct. 3** din proiect urmează a fi ajustată în modul corespunzător.

3. La **pct. 5 din Art. I**, ce privește modificarea noțiunii de "sărăcie energetică" invocăm observația din avizul ANRE nr. 06-01/4389 din 22.12.2022, potrivit căreia sărăcia energetică este o situație care caracterizează consumatorii finali, nu doar consumatorii casnici. Mai mult ca atît, în contextul definirii noțiunii de *consumator final* este importat de menționat dacă sensul redat în proiect nu va afecta sensul și utilizarea termenului vizat pe parcursul legii.

4. La **pct. 9** (art. 7¹ alin.(3)) se va ține cont de prevederile art. 51 alin.(6) din Legea nr. 100/2017, potrivit căreia, *în cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întîi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rîndul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.*

5. Cu referire la **pct. 12** (art. 11 alin.(2) și alin.(5¹)) atenționăm următoarele: autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice prin prisma statutului oferit – de autoritate administrativă, cade sub incidența Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate. Potrivit art. 14 alin.(7) din Legea nr. 98/2012, *autoritățile administrative din subordinea ministerelor se*

constituie, se reorganizează și se dizolvă de către Guvern, la propunerea ministrului. Particularitățile de organizare și funcționare a autorităților administrative din subordinea ministerelor implică exercitarea prerogativelor de putere publică. Potrivit Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, activitățile care implică exercitarea prerogativelor de putere publică sunt definite la art. 3 lit. a)-i). Dreptul de a dezvolta programe de finanțare/cofinanțare a proiectelor de eficiență energetică prin combinarea resurselor financiare atrase din surse externe, mijloacelor alocate din bugetul de stat, precum și mijloacelor financiare colectate în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică, care se propune a fi atribuit autorității administrative indicate la pct. 12 Art. I din proiect (art. 11 alin.(5¹)), este impropriu atribuțiilor conferite la art. 12 din Legea nr. 139/2018 și contravine Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Mai mult ca atât, proiectul nu prevede care sînt autoritățile și instituțiile desemnate de Guvern să *colecteze mijloacele financiare în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică*, ci doar stipulează că Guvernul desemnează autoritățile și instituțiile în vederea valorificării mijloacelor financiare colectate în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică (pct. 10 al Art.I din proiect-art.8 alin.(12)).

6. La **pct. 13** (art. 12 alin.(1) lit. d¹)) cuvintele *"pentru implementarea legii menționate supra"* se vor exclude ca fiind de prisos. De asemenea la alin.(5), noțiunea de *"întreprindere energetică"* se va completa cu cuvântul *"reglementată"*, pentru a fi în concordanță cu termenul utilizat în art.23 din Legea nr. 139/2018.

7. La **pct. 14**, recomandăm reglementarea într-o normă separată a condițiilor de eligibilitate pentru obținerea de către autoritățile administrației publice locale (de nivelul al doilea, de nivelul întâi din cadrul unităților administrativ teritoriale, și municipalități) a finanțării sau cofinanțării proiectelor de eficiență energetică din mijloace bugetare și/sau mobilizate de către Guvern din partea partenerilor de dezvoltare. Aceasta va conferi legii un spor de claritate, care constituie un element *sine qua non* ale constituționalității unei norme, fapt statuat și în constatările Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr.10/2017.

8. La **pct. 20** (art. 17 alin.(1)) norma de trimitere *"și prevederile legislației sectoriale menționate supra"* nu sunt specifice cadrului normativ. Astfel, în conformitate cu art. 55 din Legea nr. 100/2017, *în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. Mai mult ca atât, în norma alin.(2) ale art. 17 sunt reglementate informațiile obligatorii care trebuie să le conțină facturile de plată emise de către furnizor.*

9. La **pct. 21**, art.17³, care de referă la costul accesului la informațiile privind măsurarea și facturarea consumului de energie termică furnizată pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere sau de răcire, fiind transpus parțial art. 11a din Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului, un moment important de menționat este că Nota informativă a proiectului de lege nu argumentează omiterea dispoziției care prevede asigurarea unor *costuri rezonabile pentru serviciile de subcontorizare în respectivul sector prevăzute la art. 11a alin.(3) din Directiva (UE) 2018/2002.*

10. La **pct. 22** al Art. I din proiect reținem că, conceptul de *e-mobilitate* la care se face referință în art. 18¹ și privesc aspectele de eficiență energetică în sectorul transporturi și de promovare a vehiculelor electrice, nu a fost definit în textul Legii. Pentru o claritate și o comprehensiune mai sporită, sugerăm definirea acestuia. Totodată, în vederea dotării vehiculelor electrice cu plăci de înmatriculare cu fond de culoare albă și simboluri de culoare verde, reținem că proiectul nu cuprinde norme privind implementarea acestor prevederi, sau detalii privind conformarea deținătorilor

de astfel de autovehicule cu noile prevederi propuse. De altfel, se constată lipsa de reglementare a perioadei de tranziție pentru dotarea vehiculelor electrice deja înmatriculate.

11. La **pct. 23**, reținem că *consultarea publică* face parte integrantă din procesul legislativ și este obligatorie, reglementată atât în Legea nr. 100/2017 cât și în Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, prin urmare indicarea acesteia în art. 22 alin.(4) lit. e) este de prisos.

12. La **Art. II alin.(2)**, după cuvintele "*în vigoare*" se vor introduce cuvintele "*a prezentei legi*".

13. La **alin.(6)**, urmează a se concretiza cine va avea dreptul de acces în subsistemul informațional SIMVE . De asemenea, tot la acest alineat, la lit. a), prevederea referitoare la termenul de creare a profilurilor de utilizator în subsistemul informațional urmează a fi ajustată la alin.(1) lit. a) a art. II din proiect.

Asupra aspectelor de oportunitate ale soluțiilor legislative propuse în prezentul proiect de lege urmează să se pronunțe Parlamentul în ședința plenară, iar adoptarea acestuia ține de competența exclusivă a Legislativului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex.E.Dolință
Tel.: 820-554